

ДИСТРИБУТИВНА ТРГОВИНА DISTRIBUTIVE TRADE

Укупан десезониран промет дистрибутивне трговине у Републици Српској, у трећем тромјесечју 2014. године, забиљежио је пад од 7,0% у односу на друго тромјесечје 2014. године. Пад промета забиљежен је у трговини на мало 7,6%, у трговини на велико 7,0%, као и у трговини моторним возилима 3,5%.

Укупан промет дистрибутивне трговине у Републици Српској, календарски прилагођен, у трећем тромјесечју 2014. године забиљежио је пад од 11,5% у односу на исто тромјесечје претходне године. Пад промета забиљежен је у трговини на велико 9,0%, трговини на мало 17,2%, док је раст од 7,1% забиљежен у трговини моторним возилима.

У структури оствареног промета укупне трговине (изворни, неприлагођени подаци) највеће учешће остварено је у трговини на велико 59,7%, затим слиједе трговина на мало 35,4%, те трговина и одржавање моторних возила и мотоцикала 4,8%.

Методологија дистрибутивне трговине усклађена је са Уредбом о краткорочним статистикама (ЕУ-а бр.1165/98) те њезиним измјенама и допунама. Промет дистрибутивне трговине приказан је тромјесечном стопом промјене израчунатом из десезонираних индекса и годишњом стопом промјене израчунатом из календарски прилагођених индекса. Овим је омогућено поређење података за Републику Српску са подацима које публикује EUROSTAT.

Истраживањем су обухваћена предузећа из Статистичког пословног регистра у области 45, 46 и 47 Класификације дјелатности и предузећа која су регистрована у другим дјелатностима, а обављају и дјелатност трговине. Нису обухваћени предузетници.

Подаци дати у овом саопштењу добијени су на основу „Тромјесечног извјештаја дистрибутивне трговине“ (ККПС ТРГ-2).

Индекс промета дистрибутивне трговине изражен је у текућим цијенама (није отклоњен утицај промјене цијена).

Изворни индекси приказани су искључиво ради корисника података који су навикли на овакав начин приказивања.

Календарско и сезонско прилагођавање врши се у Деметра апликацији (верзија 2.2) методом TRAMO-SEATS на изворним кварталним серијама података у складу са смерницама Eurostata. Због својства примјењене методе прилагођавања, додавањем нових опсервација могу настати одређене промјене на ранијој серији већ објављених сезонски и календарски прилагођених индекса.

Десезониран индекси подразумевају да су подаци прилагођени за утицај сезоне и календарских дана.

Календарски прилагођени индекси подразумевају да су подаци прилагођени за календарске дане.

Промет је вриједност продатих роба и обављених услуга у току референтног тромјесечја. Порез на додану вриједност (ПДВ) искључен је из промета.

Дистрибутивна трговина укључује све облике трговинских активности, од набавке робе од произвођача до испоруке робе крајњем потрошачу на домаћем тржишту. Она обухвата: трговину на велико за властити рачун, посредовање у трговини на велико, трговину на мало и поправке моторних возила и мотоцикала.

Total seasonally adjusted turnover of distributive trade in the third quarter of 2014 in Republika Srpska decreased by 7.0% compared to the second quarter of 2014. A decrease in turnover by 7.6% was recorded in retail trade, a decrease by 7.0% in wholesale trade, and a decrease by 3.5% was recorded in trade of motor vehicles.

Total working-day adjusted turnover of distributive trade in Republika Srpska in the third quarter of 2014 decreased by 11.5% compared to the same quarter of the previous year. A decrease in turnover was recorded in wholesale trade, by 9.0%, in retail trade, by 17.2%, and in trade of motor vehicles, by 7.1%.

In the structure of realised turnover of total trade (gross, non-adjusted data), the highest share was that of wholesale trade 59.7%, followed by retail trade 35.4% and trade and maintenance of motor vehicles and motorcycles 4.8%.

Methodology of distributive trade complies with the Regulation on short-term statistics (EU Regulation, No. 1165/98) and its amendments. Turnover of distributive trade is presented with the quarterly change rate, calculated from seasonally-adjusted indices, and with the annual change rate, calculated from working-day adjusted indices. This enables comparison of data for Republika Srpska with the corresponding data published by Eurostat.

The survey covers enterprises from the Statistical Business Register in the divisions 45, 46 and 47 of the Classification of Economic Activities and enterprises registered in other activities, which perform the trade activity. Entrepreneurs are not covered.

Data published in this release were obtained through the "Quarterly report on distributive trade" (KKPS TRG-2).

Index of turnover of distributive trade is presented at current prices (effects of price changes are not removed).

Gross indices are presented only because of users of data who are accustomed to this manner of presentation.

Working-day and seasonal adjustments are carried out in the Demetra application (version 2.2), using the TRAMO-SEATS method on gross quarterly series of data, in accordance with Eurostat's guidelines. Due to the character of the implemented adjustment method, the adding of new monthly observations may cause certain corrections of the previous series of already published seasonally and working-day adjusted indices.

Seasonally adjusted indices indicate that data are adjusted for both seasonal and working-day effects.

Working day adjusted indices indicate that data are adjusted only for working-day effects.

Turnover represents the value of goods sold and services performed during the reference quarter. Value added tax (VAT) is not included in turnover.

Distributive trade includes all forms of trade activities, from the purchase of goods from manufacturers to the delivery of goods to final consumers on domestic market. It covers wholesale trade for own account, intermediation in wholesale trade, retail trade, and repair of motor vehicles and motorcycles.

1. ТРОМЈЕСЕЧНЕ СТОПЕ ПРОМЈЕНА ИЗРАЧУНАТЕ ИЗ ДЕСЕЗОНИРАНИХ ИНДЕКСА
QUARTERLY CHANGE RATES CALCULATED FROM SEASONALLY ADJUSTED INDICES

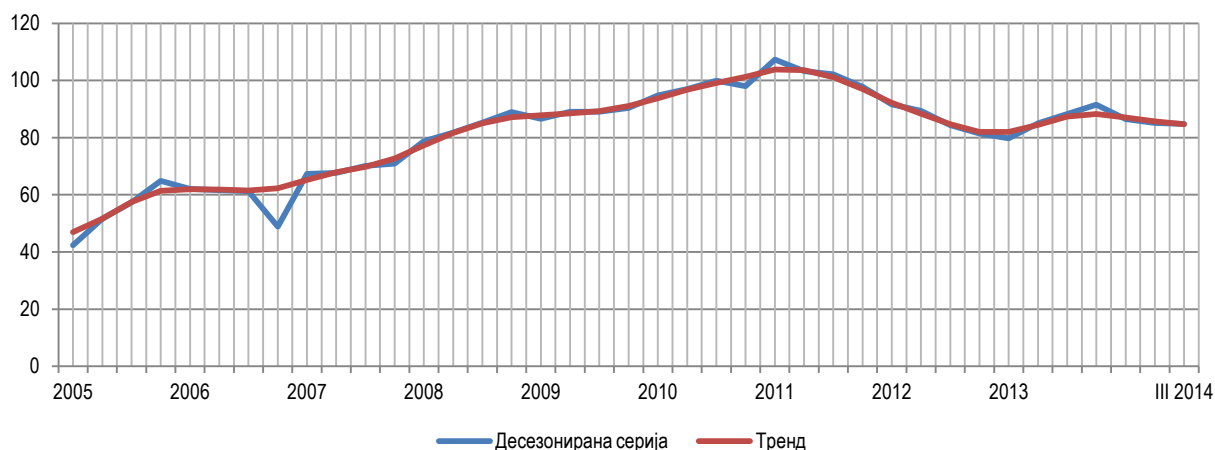
Назив дјелатности-КД БиХ 2010	III 2014 II 2014	III 2014 Ø 2013	III 2014 Ø 2010	Activity – KD BiH 2010
УКУПНО	-7,0	-8,6	-18,3	TOTAL
45 Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима; поправка моторних возила и мотоцикала	-3,5	11,8	22,9	45 Wholesale and retail trade of motor vehicles and motorcycles; repair of motor vehicles and motorcycles
45.1 Трговина моторним возилима	7,7	30,5	32,4	45.1 Trade of motor vehicles
45.2 Одржавање и поправка моторних возила	-10,8	-15,0	3,9	45.2 Maintenance and repair of motor vehicles
45.3 Трговина дијеловима и прибором за моторна возила	-9,3	5,6	27,0	45.3 Trade of motor vehicle parts and accessories
45.4 Трговина, одржавање и поправка мотоцикала, дијелова и прибора за мотоцикле	-36,6	-79,5	-95,2	45.4 Trade, maintenance and repair of motorcycles and related parts and accessories
46 Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима	-7,0	-6,1	-25,0	46 Wholesale trade, except trade of motor vehicles and motorcycles
46.1 Трговина на велико уз наплату или на основу уговора	-8,2	-32,0	-73,8	46.1 Wholesale trade on a fee or contract basis
46.2 Трговина на велико пољопривредним сировинама и живим животињама	-6,6	-15,7	21,1	46.2 Wholesale of agricultural raw materials and live animals
46.3 Трговина на велико храном, пићима и дуваном	-6,1	-5,2	-19,5	46.3 Wholesale of food, beverages and tobacco
46.4 Трговина на велико производима за домаћинство	-8,4	-15,0	-26,5	46.4 Wholesale of household goods
46.5 Трговина на велико информационом и комуникационом опремом	-5,4	21,3	-22,5	46.5 Wholesale of information and communication equipment
46.6 Трговина на велико осталим машинама, опремом и прибором	-24,5	-44,8	-26,6	46.6 Wholesale of other machinery, equipment and supplies
46.7 Остала специјализована трговина на велико	-6,6	7,2	-31,6	46.7 Other specialised wholesale
46.9 Неспецијализована трговина на велико	-4,6	-12,7	105,4	46.9 Non-specialised wholesale trade
47 Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима	-7,6	-14,7	-8,9	47 Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
47.3 Трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама	-6,3	-12,1	4,8	47.3 Retail trade of automotive fuel in specialised stores
47 - 47.3 Трговина на мало осим трговине моторним горивима у специјализованим продавницама	-8,3	-16,1	-15,5	47-47.3 Retail trade, except retail trade of automotive fuel in specialised stores

2. ГОДИШЊЕ СТОПЕ ПРОМЈЕНА ИЗРАЧУНАТЕ ИЗ КАЛЕНДАРСКИ ПРИЛАГОЂЕНИХ ИНДЕКСА
ANNUAL CHANGE RATES CALCULATED FROM WORKING-DAY ADJUSTED INDICES

Назив дјелатности-КД БиХ 2010	III 2014 III 2013	III 2014 Ø 2013	III 2014 Ø 2010	Activity – KD BiH 2010
УКУПНО	-11,5	-2,1	-12,9	TOTAL
45 Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима; поправка моторних возила и мотоцикала	7,1	20,5	32,8	45 Wholesale and retail trade of motor vehicles and motorcycles; repair of motor vehicles and motorcycles
45.1 Трговина моторним возилима	27,5	42,2	43,9	45.1 Trade of motor vehicles
45.2 Одржавање и поправка моторних возила	-7,7	-2,2	17,8	45.2 Maintenance and repair of motor vehicles
45.3 Трговина дијеловима и прибором за моторна возила	-1,7	11,7	35,4	45.3 Trade of motor vehicle parts and accessories
45.4 Трговина, одржавање и поправка мотоцикала, дијелова и прибора за мотоцикле	-68,2	-55,8	-91,5	45.4 Trade, maintenance and repair of motorcycles and related parts and accessories
46 Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима	-9,0	-0,7	-21,4	46 Wholesale trade, except trade of motor vehicles and motorcycles
46.1 Трговина на велико уз наплату или на основу уговора	-35,4	-13,1	-66,3	46.1 Wholesale trade on a fee or contract basis
46.2 Трговина на велико пољопривредним сировинама и живим животињама	-18,5	-16,7	18,3	46.2 Wholesale of agricultural raw materials and live animals
46.3 Трговина на велико храном, пићима и дуваном	-8,0	1,5	-14,4	46.3 Wholesale of food, beverages and tobacco
46.4 Трговина на велико производима за домаћинство	-16,3	-13,8	-25,6	46.4 Wholesale of household goods
46.5 Трговина на велико информационом и комуникационом опремом	14,7	-3,6	-37,2	46.5 Wholesale of information and communication equipment
46.6 Трговина на велико осталим машинама, опремом и прибором	-54,1	-39,1	-20,9	46.6 Wholesale of other machinery, equipment and supplies
46.7 Остала специјализована трговина на велико	6,0	17,2	-26,5	46.7 Other specialised wholesale
46.9 Неспецијализована трговина на велико	-20,0	-17,4	99,3	46.9 Non-specialised wholesale trade
47 Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима	-17,2	-6,8	0,0	47 Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
47.3 Трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама	-18,3	-4,8	15,0	47.3 Retail trade of automotive fuel in specialised stores
47 - 47.3 Трговина на мало осим трговине моторним горивима у специјализованим продавницама	-16,6	-8,0	-7,1	47-47.3 Retail trade, except retail trade of automotive fuel in specialised stores

3. ИЗВОРНИ (НЕПРИЛАГОЂЕНИ) ИНДЕКСИ ДИСТРИБУТИВНЕ ТРГОВИНЕ
GROSS (NON-ADJUSTED) INDICES OF DISTRIBUTIVE TRADE

Назив дјелатности-КД БиХ 2010	III 2014 II 2014	III 2014 III 2013	III 2014 Ø 2013	III 2014 Ø 2010	Activity – KD BiH 2010
УКУПНО	109,5	97,4	107,7	95,3	TOTAL
45 Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима; поправка моторних возила и мотоцикала	113,4	115,6	126,8	129,1	45 Wholesale and retail trade of motor vehicles and motorcycles; repair of motor vehicles and motorcycles
45.1 Трговина моторним возилима	106,6	118,8	127,9	123,9	45.1 Trade of motor vehicles
45.2 Одржавање и поправка моторних возила	112,0	97,4	102,1	113,3	45.2 Maintenance and repair of motor vehicles
45.3 Трговина дијеловима и прибором за моторна возила	117,4	117,3	130,0	142,7	45.3 Trade of motor vehicle parts and accessories
45.4 Трговина, одржавање и поправка мотоцикала, дијелова и прибора за мотоцикле	121,8	27,1	42,0	7,2	45.4 Trade, maintenance and repair of motorcycles and related parts and accessories
46 Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима	108,6	101,1	110,6	86,5	46 Wholesale trade, except trade of motor vehicles and motorcycles
46.1 Трговина на велико уз наплату или на основу уговора	114,6	77,4	93,6	34,1	46.1 Wholesale trade on a fee or contract basis
46.2 Трговина на велико пољопривредним сировинама и живим животињама	84,6	83,4	86,1	130,2	46.2 Wholesale of agricultural raw materials and live animals
46.3 Трговина на велико храном, пићима и дуваном	106,5	102,6	113,5	100,1	46.3 Wholesale of food, beverages and tobacco
46.4 Трговина на велико производима за домаћинство	109,4	95,3	100,1	92,8	46.4 Wholesale of household goods
46.5 Трговина на велико информационом и комуникационом опремом	77,0	119,1	101,6	77,1	46.5 Wholesale of information and communication equipment
46.6 Трговина на велико осталим машинама, опремом и прибором	105,8	65,9	80,1	92,6	46.6 Wholesale of other machinery, equipment and supplies
46.7 Остала специјализована трговина на велико	116,6	115,6	129,9	78,9	46.7 Other specialised wholesale
46.9 Неспецијализована трговина на велико	92,5	82,4	84,6	164,5	46.9 Non-specialised wholesale trade
47 Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима	110,6	89,9	101,3	110,3	47 Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
47.3 Трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама	112,2	89,4	104,8	129,6	47.3 Retail trade of automotive fuel in specialised stores
47-47.3 Трговина на мало осим трговине моторним горивима у специјализованим продавницама	109,6	90,3	99,3	101,2	47-47.3 Retail trade, except retail trade of automotive fuel in specialised stores

Графикон 1. Индекси дистрибутивне трговине, III 2005 - III 2014. ($\emptyset$ 2010=100)
Graph 1. Indices of distributive trade, 3rd quarter 2005 – 3rd quarter 2014 ($\emptyset$ 2010=100)

Саопштење припремила: Радмила Лазендић
e-mail: radmila.lazentic@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – Др Радмила Чичковић, директор – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by: Radmila Lazendić
e-mail: radmila.lazentic@rzs.rs.ba

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Radmila Čičković, PhD, Director General – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged